

آدرس دفتر جریده: جاده میوند آپارتمان نمبر (۲)

نمبر تلفن (۱۲۱۹) آدرس تلگرافی: انگار کابل

انگار

تاسیس ۹ حوت ۱۳۲۹

شنبه و چهارشنبه به پیشتو و
فارسی نشر میشود

شماره پانزده هم

سال اول

منابعی نیک محمد (پکتیا نی)

پیغام سید احمد (فراغ)

نداء به دشمنان دیموکراسی:

در شماره چهارم تاریخ ۲۲ حمل ۱۳۳۰ - ((نامه ملی نداء خلق)) ضمن مطالعه به خبر
ناشر آور و موءلم باین متنی ((که دشمنان -
دیموکراسی یعنی آنها نیک در طرز اداره بگیر
و بینند و بکش و بزن مشافع شخصی دارند با
ساختن خبرهای دروغ و جعلی و اطلاعات
بن اساس اولیای دولت را مضطرب ساخته
و نشراء که جراید ملی ماراکه تازه بمیلان
آمدند اند علت تیزی احسان خلق در مرکز
وانسحاب کنند))

خوب است ما از اقا یون دشمنان دیموکراسی
هر کسیکه باشد میپرسیم:

شما که از سالهای متعددی باین طرف ماسک
محرومیت برسر کرده و با شعبدہ بازی های -
اسرار آمیز خود اراکین بزرگ دولت را فریب
داده و رول شخصی تان را در زیر پرده خود
ساخته خود همیش بر دید - هنوز هم میخواهید
که از رهگذر همان چالهای فرسوده و از مود افتاد
تان استفاده کنید؟! نه خیر - چنین نسبوده
او لیا خبیر دولت پسورد دانسته و خوب فهمید
اند و فریب همچه اشخاص مفرض را تمیخورند
شما دشمنان دیموکراسی و مغرب بینان
سخاوت مملکت بودید که ملت متحد الشکل و غیر
افغانی را با نامهای مختلف الت نوع و نژادهای
علیحده از قبیل هزاره - تاجک - ازبک - ترکمن
و غیره یکی را برابر قتل و خون ریزی دیگری تحریر یک
و از موقع استفاده نمودید (بقیه در صفحه ۳۴)

د مشاغلو او منصبنو مساوات
خدای دی د بیسواردی بین و با سی حکم
له تولو خیخ دی لویی بلا د افغانی و روسته
پاتی تولنسی دنیک موغنی سنه و روسته کمری
که پیغمتری ملتو کی حتی جزوی حرکات او افعال
هم د ملت او حکومت په منع کی مین اوتا کلی حدود
لری چه اساس او سیه ئی همه جامع قانون
جه (اساسی قانون) ورته واع وی اساسی
قانون چه (دانسی بسیج) یا (مجلس
موسسات) وضع کوی شاید د محیطی میز و
له کبله خه لبز دیر په گنبو گنبو ماما لکوکس
تو هر ولری خوبیا هم دارستود (پولتیک) -
رانیولی د اتوم د عصر ترقانی بنو پوری را و
د فرد او جامن - ملت او حکومت د میمنو
حقوق دفاع کوی که د افسوس و رئیسه ہولی
نو ستاسی خوشنیه خوبه یعنی کسن چه اساسی
قانون په بی سواده موسسات مهرا و
گوتی ولگیزی او بی له دی چه د قوانین دقيقه
مطالعه و شیوه اکام او کیف ئی هم فکر کول ستاسی
کاردی چه شه ورته و این په دنیا کی اساسی
قوانین د مشاغلو او منصبنو مساوات دادول
تضیینوی:

د ملت له حقوق شخه یو هم د کار او پیمندو
آزادی ده چه د مشاغلو او منصبنو مساوات
هم د دی آزادی له حتی نتا شجو خخه عبارت
دی چه مشاغل او منصبه مخصوص د یوی طبقی
نه وی او د ملت آفراد حق ولری چه د خپلو
شخصی لیا قتو نو او فطری ذکا و تو نو (یقید در صفحه ۳۴)

مناغلی محمد حیدر (ژوبل)

گشت کل عمرت ای نحوی فناست
زانک کشتن غون این گردابهاست
(مولوی سرح)

خواص متعدد و برجسته که قرون جدیده و عصر
حسناً نور از تون و سلطی شدیداً متمایز ساخته فتح
قسطنطینیه ۰ اختراخ چاپ ۰ کشف امریکا ۰ ظهور
عو و تستانت ۰ اختتام جنگهای صد ساله ۰ و بالاخره
جانشین شدن زبانهای محلی بود در تالیفات
تراتج و تدریس بسوی هنر تین که این خود در پیشرفت
علم موثر واقع گشت ۰ زیرا در قرون و سلطی که فراگرفتن

علوم موقوف به یادداشت زبان لاتین بود از خطای
(مونوپول) علم وجود و آموختن علم به همه
گنس بیسر نمیشد اما در آغاز قرون جدیده بنا به علیل
قرآن علم عام شد: لیوناردو ۰ دووینچیها ۰ کوپرنیک
گالیله ها ۰ ماکیاولیها ۰ بیکنها ۰ دیکلا و تھاما
عرض اندام نفوذه و شالوده عصر تجدید علم و ادب
(رنسانس) را پیختند ۰ و اینها بودند که اروپا
وابسوس استانه مد نیست امروزی کشانید ۰ در شرق
تیز تا چندی قبل آموختن علم و ابسته به یاد

داشت زبان عربی بود ۰ و اقصاً در ممالک که علم
یزبان خود شان تدریس مهگردد انسنتر زر دفتر منتشر
شده و توسعه اختیار میکند توده عالم و دانسته
میشود ۰ اما در ممالک که هنوز موفق نمیستند علم را
یزبان خود تدریس کنند (ا. مثل مملکت ما) قرار یک
تجربه نشان داده زحمت شان دو بالا میشود
یکی اشکال زبان دیگری اشکال علم ۰ جنبه سوم که

نهم به نقص مملکت ما تمام میشود پرداختن پسند
سرخ و دولار است ۰ بخصوص نوی دوئن دوئره می
و شانزده بولی شاید هوالی بفرمایند که به علت
قطع الرجال مسلمین صحیح داخلی با طرز تدریس
۱ ساسی از کجا آریم و چگونه از انحطاط سویه
لهان خارجی جلوگیری کنیم ۰ عرض میکنیم تا جاییکه
بند، درین مطلب وارد هستیم و اطلاع دارم
یا مستثنای مسلمین لبسان خارجی که باید از اهل
زبان باشد دیگر میتوان به اندازه کافی مسلمین از
قاره التحصیلان خارج و فارغ التحصیلان (بقیه در صفحه ۳)

(بقيه نداء بدشمنان ۰۰۰۰۰)

ولی با رمسئولیت را بدوش او لیای امو و دولت گذاشت
آرزو دارید!
اقایون دشمنان دیموکراسی!!
ازین ببعد باحدی موقع آن داده نخواهد شد تا
دوباره این ملت مستمد یده را گمرا ملخته وجهت
اغراض شخصی خود او را به کو دال نیستی سوق دارد
آقا یون!! اطمینان قوی و کامل داشته باشد که
نیز نگاهی دیروزه از شرمندوی خود را باخته
اند ۰ امر و زعصر صداقت و عصر آنوه و هایدروجنی
است ۰ کسی گول نمیخورد بی سبب باعث درد سر
خود و عامل ضیاع وقت قیمت دار اولیای دولت
نشوید ۰ و گذازید که این توده پسندیه اند کی
بحال آید بگذارید که دردهای سوزنده وزخمیه
نا سور این ملت مداوا و سفینه شکسته حیات -
وقت بار خود را از بیم موجودهای خروشند، خود
برکتار و نفسی برآحت کشد بگذارید که وجودهای
علیل دلهای افسرده رو حیبهای پژمرده و سینه های
بریش بحال اصلی عود و دری درمان و چاره -
سازی دردهای دیگر خویش شوند.

مشترکین محترم بخوانند

ذوات محترمکه خواهش اشتراک نامه ملی انگار
نموده و شماره های آن مسلسل برای شان میرسد
و تاحال بول اشتراک را تادیه ننموده اند لطفاً
بول اشتراک را بحساب نمبر (۴۰۳) این موسسه
در بانک ملی تحويل نموده ما را ممنون مازند.

از طرف میراء جان (سیال) عضو دهم مندھانگه
و نگارنده لوبی پسنتون

چون موقع فاتحه گیری والده مرحومه ابراهم
میسر نشد و یقین دارم که ساکنین کابل حتی تمام
افغانستان با من کمال غمشریکی درین اند و دارند
اگر بصنی ذوات فاتحه نامه را بمن میفرستند
بو سیله پسنتو لته بمن میرسد.

ز

۳

غلام حسن (صلی)

من به موی مبارک حضرت پیغمبر احترام کامل دارم:
در شماره سوم نداء خلق تحت عنوان (دعوت مردم
بخبر فاتح پرست) سطر نند از من نشر گردید که انعکاس
آفرا در نظر بعضی قارئین دیگری یا فتم و محبت
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم و ادام ساخت
تا مافی الضمیر خود را واضحتر بگوییم اگر موی
مبارک که در سرخ رو د عمارت بنام آن ساخته شد.
حقیقتاً از وجود مبارک رحمت اللہ المألمین بیها شد
و به روایت یا اسناد تاریخی ثابت شود من مجبی
واحترام آن را جزو محبت نبوی میدانم. اگر
بیک از صحابه کرام و پیشوایان اسلام حقیقتاً
منسوب باشد آنرا قابل احترام خواهیم دانست
و هرگاه اینطور نباشد البته اعتراض من متوجه
آنست. و تا حد یکه از علماء کرام شنیده ام حضرت
خاتم المرسلین به هرچه گرویدن را خوش —
نداشت و آرزوی مبارک شان طور دیگری بود.
مقاله مقتضیه من طور یکه شنیدم باعث رنجش
خاطر جناب وزیر داخله رئیس تنظیمه مشرقی
نیز گردیده و تصور کردند که من تمام کارها ری
شان را به نظر بدمیده ام و از فضائل او نیز انگار
دارم. لذا اتصاف بزمی لازم گردانید که خدمات
این شخص رحمت کش و با آرزوه را قابل احترام
دانسته و بگوییم که اعتراض و انتقاد من برگزار
بود نه بر شخص و شخصیت این شخص نزد من محترم
است.

* جلیله مغارف و ریاست تدبیریات عمومیه احتراماً
تذکر میدهیم که اگر خواهانید اولاد مملکت
با ائتلاف اندک وقت مطالب بیشتری فراگیرند
و چیزی دانیش آموزند لطفاً علم را به لسان خود
شان تدبیر کنید و الا بلسان چینائی — لا تین
و گریک.

میان — لغتی

نوب واردہ:

میانگلی انگار:

که از لت و کوب علاقه دارها و حکام شکایت میکنند
ده نسخه ای شد اگر بگوییم که از اوضاع
تحت اطلاع نداری و این با آن ماند که یکی از
وستا نم میگفت ما از پسیداوار تکائف نفووس
دد و دار بمعه میلان شهر امریکای جنسوی اطلاع
اریم ولی نمیدانیم که سقط الرأس عزیزان
رکجا واقع مساحت آن چند و تمداد نفوس
ست. تمهد که فیضت و اینک اصل مطلب —

دو ز پنجه شنبه ۲۲ حمل ساعت یکنیم کارکنان
ستون مراد نام چپرا سی اوراق وزارت معارف
بجرم قتل نرفتن به دارالمساکین زیر مشت و لگد
تفن بویند و اهالی هم که از بیکاری هر چیز برای
اسباب تفسیع است دور آنها را گرفته و چون
و شیخناه به هیچ کدام جوست مداخله هم نبود
بط تماشا بین بودند. لذا ما بوسیله شما از کارکنان
وستون میمیسو سیم که علت استنکاف گداها از رفتن
دارالمساکین جزء خرابی اوضاع آنجا
چیزی دیگری است؟ و بال لفرخن همکه و ضمیت داخلی
سما خوب باشد آیا مستنکفین را با بد بزورد مشت
لگد آنجا رهنمایی کسرد. و یاراه دیگری هم
ارد؟ اگر راه حلی دیگری نیست خواهشمند یم
ما هم بنام دلسوزی اسباب درد سر این بیهدا ره گان
شود. با احترام

یه محمد حیدر ۰۰۰۰

کو لته ها برای (۴—۵) لیسه که خارجی هادر آن
سروفت دیس اند تهیه کرده احتاط سویه لیسا ن
نارجی را با از دیاد یکی دو ساعت در هفته میتوان جبیه
د. علا ونا لسان و سیله علم است و نه با بد علم فدائی
موختن لیسان گردد. نظریات و اندامات وزارت معارف
ریاست تدبیریات عمومیه درین باره که سال گشته بحیث
و تا ز در روز نه نشر شده بود و در بضمی از —
ها تاحدی تطبیق هم شد قبل قدو بوده و سوری بود
او را به آینده، روشن امید و اساخت زیوا سه مشکل را
مشکل تنزیل میداد اما نمیدانم چو دا منه آنرا وسعت
اده یک تمداد مسلمین خارجی دیگری که مسلمین لیسان
تنی اند به پول گزاف استخدام شده بوزاری

+ چکوره را منقد بازاری میدانیم.
ج - با این منطق طفلانه دقت کنید که درین
میدان نیز ناکام نشوید او کار خود را خواهد
کرد.

اما، یوس و دل سردمیشویم.

ج - نسی نسی! روی خدا را ببینید ما، یوس -
نشوید که المپیک در خشان ما با خاکستر
برا برخواهد شد - باز جوان افنا ن و ما هیی!
ما در ظرف چهل دقیقه دو... و سه گول -
شدیم.

ج - در هر دقيقه پیغم کن هم یک گول داده -
نمیتواند - این اشتہای کاذبه را از
خود دور نماید. شخص با صلاحیت و فنی
ما را تصحیحت پدرانه نماید.

ج - درین شهر یک هوتل - یک کیلوتر سر ک
قیر و درین جایک متخصص سیورت که ازان
بیضم استمداد بجهوئید و ما را آزارند هید.
میخواهیم که این راه گنجشک خدادا ر
مسدود نشود.

ج - این دیگر مربوط ریاست المپیک است. (نه
گول - لمپیک) که مستولیت های مستقیم
خود را درک - تدقیق - اجرا و تغییر
نماید.

با مید فتح آخرین نان زنده باشید.

د مشاغل ۰۰۰۰۰ پاپی
په واسطه نه هفو تو لو هراتبو ته و رسیزی نوباید
د مشاغل او منصبشو په ورکول کی پوشه او لیاقت
منظور وی - پسخوا به په نری کی د ولنی مشاغل او و
منصبونه د اعیانا نو طبقی لره منحصر وه او د ملت نور و
طبقو ته به په هیچ صورت دا وتبی نه ورکول کیدی.
د قوم د رئیسانو شخص میل او نفسانی هوا و پوست
فنظر ته اشخاص لو رو در جوته پورته کوله
تنن چه د تمدن او علم لر په دنسیا کی و رانگی خپرسی
کری حسب او نسب او یاد لو یو اشخاص سه رکنی
او بیوند په نظر کی ش نیول کیزی د پوهی او لیاقت
خاوندان چه له هیری طبقی خنخه دی کولای شبی
چه به خدمت او پاک نفس لو ری رتبی ته عمان
ورسوی.

سیاغلی (چکوره)

شمور توده محکم ترین اصل قضاوت است:
(نگارنده)

جواب سیاغلی حق پوش و ریاست
گولنپیشک (ذرقا موں دلخک
یه معنی گول خورک آمدہ)

ج - ما خدمت وطن کرده ایم.
(اگر خدمت در روی زمین است چنان است و
جنین است و همین است)

خدمت گذاران تا خلاص نشده بد و نه
و سو مشق ببرند.

ما زحمت کشیدیم - لشدن - تهران - و
دھلی و فقیر عرق و بیزی نمودیم.
ج - بد ازین دعای شبیته من اینست:
ای خدای بزرگ! جوانان ما را ازین
گونه زحمات نجات بد و آنرا نصیب
من بفرمایم.

اعتراف میکنیم که آنها زور بودند و مأمور
ج - خس - چرا شامل شدید؟ مگر در سبق های
مکتب نخوانده اید:

هر که با فولاد بازو پسنجه کرد
ماعد (قاچچلی) خود را نجه کر
مانان خشک و چای تلغی میخوردیم.

ج - چکنیم غذای ملی امروزه وطن همین است
آنده هرگاه کیک گلدار و مسکه کلچه شنی
و یا (کلچه مسکه شنی) مقابل تان نگذارند
با بد ابدا" گور این هو سهای بچگانه
نگوردید.

ما برای عیش نرفته بودیم.
ج - من هم میگویم که شما برای عیش نرفته بودید -
بلکه عیش پیش شما تشریف آورده بود.

سرمايه دارها با ما چرا جوانی نکرده اند.
ج - اگر آنها اینقدر ساده باشند پس ملیون نسی
که خواهد شد؟

میگویند که ما را دشنا میدهید.

ج - بجهت بعن و به خلق و به رادیوی داخل و
خارج افترا نمیکنید.